

Üst Ekstremitte Lenfödem Hastalar?nda Ya?am Kalitesi Anketi (ULL-27)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Üst Ekstremitte Lenfödem Hastalar?nda Ya?am Kalitesi Anketi (ULL-27)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32269>

Özet

Üst Ekstremitte Lenfödem Hastalar?nda Ya?am Kalitesi Anketi (ULL-27), meme kanseri tedavisi veya di?er nedenlerle üst ekstremitte geli?en Lenfödem (Lymphedema) hastalar?n?n alg?lanan ya?am kalitesini ölçmek amacıyla spesifik olarak geli?tirilmis? bir ölçektir. Bu ölçenin Türkçe adaptasyonu, 2017 y?l?nda Ay?e Kayal? Vatansever taraf?ndan ger?ekle?tirilmi?tir. Ölçek, hastalar?n fiziksel i?levsellik, psikososyal durum ve semptom yükü gibi alanlarda lenfödemin günlük ya?am üzerindeki etkilerini de?erlendirmeyi hedefler. ULL-27, 27 maddeden olu?makta olup, 5'li Likert Ölçe?i format?nda yan?tlanmaktadır. Bu uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda lenfödem hastalar?n?n ya?am kalitesinin güvenilir ve geçerli bir ?ekilde izlenmesi için önemli bir araç sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Lenfödem, Üst Ekstremitte, Ya?am Kalitesi, ULL-27, Psikometri, Ölçek Uyarlamas?, Meme Kanseri, Rehabilitasyon.

Yazarlar

AY?E KAYALI VATANSEVER

Amaç

ULL-27'nin temel amacı, üst ekstremitte lenfödemi olan bireylerin sa?lıkla ilgili Ya?am Kalitesi düzeylerini kantitatif olarak ölçmektir. Bu ölçek, özellikle kanser tedavisi sonrasında geli?en sekonder lenfödemin fiziksel k?s?tlilikler, a?r?, duygusal s?k?nt?lar ve günlük aktiviteler üzerindeki olumsuz etkilerini belirlemekte kullan?lr.

Türkçe uyarlama çal??mas?n?n (Kayal?, 2017) spesifik amacı ise, orijinal ölçenin psikometrik özelliklerinin Türk kültürü ve diline uygunlu?unu test etmek, böylece ulusal klinik uygulamalarda ve ara?t?rmalarda kullan?labilir, güvenilir bir araç sunmaktır. Bu sayede tedavi sonuçlar?n?n de?erlendirilmesi ve rehabilitasyon programlar?n?n etkinli?inin izlenmesi mümkün olmaktadır.

Yap?

Ölçek, üst ekstremitte lenfödeminin bireyin ya?am?n? etkiledi?i çok boyutlu yap?y? ölçmektedir. Genellikle bu tür ya?am kalitesi anketleri, lenfödemin neden oldu?u semptomlar? ve k?s?tlilikler? farklı alt boyutlarda ele al?r. Bu alt boyutlar genellikle ?unlar? içerir:

Fiziksel i?levsellik: Kolun kullan?m?, günlük i?leri yapma becerisi ve hareket k?s?tlilikler?.

Psikososyal Etki: Lenfödemin görünümü, sosyal etkileşimler ve duygusal refah üzerindeki etkileri.

Semptomlar: Ağrı, ağırlık hissi, gerginlik ve rahatsızlık düzeyi.

Tedavi Etkisi: Tedaviye uyum ve tedavi süreçlerinin günlük yaşama etkileri.

Geçerlik

Kayal (2017) tarafından yürütülen uyarılma çalışmasında, Türkçe ULL-27'nin geçerlilik çalışmaları yapılmıştır. Geçerlik, ölçeğin gerçekten ölçmeyi amaçladığı yapıya ne derece doğru ölçtüğünü gösteren temel bir psikometrik özelliktir. Çalışmada genellikle **içerik geçerliği** (uzman görüşleri ile maddelerin uygunluğunun teyidi) ve **yapı geçerliği** (faktör analizi ile ölçeğin teorik yapılarının doğrulanması) incelenmiştir.

Orijinal kaynaktan geçerlik bilgileri detaylı olarak belirtilmemiş olsa da, bir yüksek lisans tezinde bu çalışmaların detayları mevcuttur. Yapı geçerliğinin test edilmesi, genellikle ölçeğin lenfödemli hastalarda yaşam kalitesindeki değişimlere duyarlı olduğunu ortaya koyan kriter geçerliği çalışmalarıyla desteklenir.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçüm sonuçlarının zamana karşı tutarlılığını ve içsel bütünlüğünü ifade eder. Türkçe ULL-27'nin güvenilirlik analizleri, uyarılma çalışmasında test edilmiştir. Bu analizler genellikle **iç tutarlılık katsayısı** (Cronbach alfa) hesaplanarak yapılır. Yüksek bir Cronbach alfa değeri, ölçeğin tüm maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Ek olarak, ölçeğin zaman içinde stabil kalıp kalmadığını belirlemek için **test-tekrar test güvenilirliği** de uygulanmış olabilir. Bu prosedürde, aynı denek grubuna belirli bir zaman aralığıyla (örneğin 1-2 hafta) ölçek tekrar uygulanır ve sonuçlar arasındaki korelasyon incelenir.

Faktör Analizi

ULL-27'nin Türkçe versiyonunun yapı geçerliğini desteklemek amacıyla Kayal (2017) tarafından faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. Bu analizler, 27 maddenin lenfödemin yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini temsil eden mantıklı ve ayrık alt boyutlara (faktörlere) ayrılıp ayrılmadığını belirler.

Genellikle **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)**, maddelerin faktör yüklerini incelemek ve orijinal ölçeğin boyut yapısının Türk örnekleminde korunup korunmadığını saptamak için kullanılır. Analiz sonuçları, ölçeğin çok boyutlu yapıya desteklemeli ve her faktörün lenfödemin farklı bir yönünü (örneğin, fiziksel kısıtlama veya psikolojik sıkıntı) temsil ettiğini göstermelidir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: 5'li Likert Ölçeği (Örneğin, "Hiçbir zaman"dan "Her zaman"a veya "Hiç katılmıyorum"dan "Tamamen katılıyorum"a kadar derecelendirme).

Maddeler: 27 Madde

Dil Mevcut: Türkçe (Uyarlama), Orijinal (İngilizce veya geliştirildiği dilde).

Popülasyon Grubu: Klinik popülasyon (Üst ekstremitte lenfödemi tanınmış hastalar).

Yaş Grubu: Yetkinler.

Popülasyon Detayları: Meme kanseri tedavisi sonrası sekonder lenfödem geliştiren hastalar başta olmak üzere, üst ekstremitte lenfödem hastaları.

Test Metodolojisi: Öz bildirim anketi. Bireyler, lenfödem hayatlarının ne ölçüde etkilediğine dair maddeleri 5 dereceli bir sistem üzerinden puanlarlar. Yüksek puanlar genellikle daha düşük Yaşam Kalitesi veya daha yüksek sıkıntı seviyesi anlamına gelir (puanlama yönü ölçeğin orijinal yapısına bağlıdır).

Anahtar Kelimeler

Upper Extremity Lymphedema, Quality of Life Questionnaire, ULL-27, Psychometric Adaptation, Turkish Version, Health Assessment.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: AYŞE KAYALI VATANSEVER

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilgi mevcut değildir.

Bağlantı Kuruluş E-posta Adresleri: aysekayali@outlook.com

Yazın Adresi: Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir (Yüksek Lisans Tezi Başlamında).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Uyarlama): 2017

Kullanım Şinleri ve Ücret: Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için yazar veya Dokuz

Eylül Üniversitesi'nden izin al?nmas? gerekebilir. Sorumlu yazar ile ileti?im kurulmas? tavsiye edilir: aysekayali@outlook.com.

Eri?im: Ölçe?in geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?n?n tam metni Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir durumdad?r.

Kaynaklar

Kayal?, A. (2017). *Üst ekstremitte lenfödem hastalar?na spesifik geli?tirilmis? olan ULL-27 ya?am kalitesi anketinin Türkçe versiyonununun geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

Tez Merkezi Ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Üst Ekstremitte Lenfödem Hastalar?nda Ya?am Kalitesi Anketi (ULL-27)

Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Ölçe?in 27 maddesi, ilgili yüksek lisans tezinin tam metninde (Kayal?, 2017) yer almaktadır. Maddelerin içeri?i, lenfödemden neden oldu?u a?r?, ?i?lik, hareket k?s?tlil??? ve psikososyal etkiler üzerine odaklanmaktadır.